

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-08159/2017-ERU

V Ostravě dne 29. ledna 2018

Č. j. 08159-10/2017-ERU

ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve správním řízení vedeném pod sp. zn. OSR-08159/2017-ERU zahájeném 1. prosince 2017 s obviněným z přestupku, společností **Západočeská stavební společnost, s.r.o.**, se sídlem 5. května 101, 345 62 Holýšov, IČO: 252 15 566, ve věci podezření ze spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 5. června 2017 (dále jen „energetický zákon“), rozhodl

takto:

I. Obviněný z přestupku, společnost Západočeská stavební společnost, s.r.o., se sídlem 5. května 101, 345 62 Holýšov, IČO: 252 15 566 (dále jen „účastník řízení“), **se uznává vinným ze spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona**, kterého se dopustil tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 1. března 2017 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci [REDAKCE], část [REDAKCE], u nemovitosti č. p. [REDAKCE] strojně zemní práce související se stavbou „Stavební úpravy hospodářské budovy na části [REDAKCE], k. ú. [REDAKCE]“, při kterých došlo k poškození středotlakého plynovodu PE DN 50, a tím k porušení zákazu poškození energetického zařízení činností v ochranném pásmu i mimo ně.

II. Podle ust. § 91a odst. 7 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, se účastníkovi řízení za spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona ukládá **pokuta ve výši 60 000 Kč** (slovy: šedesát tisíc korun českých), která je splatná dle ust. § 46 odst. 2 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 36617.

III. Dle ust. § 95 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), a ust. § 79 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), ve spojení s ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, se účastníkovi řízení dále ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou

splatné do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, a to na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 36617.

Odůvodnění

I. Úvod

Dne 1. prosince 2017 zahájil Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“) doručením příkazu č. j. 08159-6/2017-ERU ze dne 1. prosince 2017 správní řízení s účastníkem řízení ve věci podezření ze spáchání přestupku dle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.

Správní řízení bylo zahájeno na základě shromážděných důkazů obsažených ve spise Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Plzeňského kraje, Územního odboru Tachov, Obvodního oddělení Stříbro (dále jen „Policie ČR“), č. j. [REDAKCE], a výsledků kontroly vedené pod sp. zn. 06800/2017-ERU zahájené dne 21. června 2017 podle ust. § 5 odst. 2 písm. b) zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), v tehdy účinném znění. Spis Policie ČR se týkal oznámení přestupku, kterého se měli dopustit [REDAKCE], trvale bytem [REDAKCE], část [REDAKCE] a účastník řízení. Po prostudování spisu správní orgán dospěl k závěru, že došlé oznámení neodůvodňuje zahájení řízení proti [REDAKCE] dle zákona o odpovědnosti za přestupky. Za přestupek však odpovídá účastník řízení podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.

II. Kontrolní zjištění

Předmětem kontroly vedené pod sp. zn. 06800/2017-ERU bylo dodržování ust. § 68 odst. 3 energetického zákona účastníkem řízení. Na základě kontrolního zjištění a získaných podkladů vyhotovil kontrolní orgán dne 18. července 2017 Protokol o kontrole č. [REDAKCE], č. j. 06800-12/2017-ERU (dále jen „protokol o kontrole“). Kontrolou bylo zjištěno a doloženo, že účastník řízení prováděl dne 1. března 2017 v obci [REDAKCE], část [REDAKCE] u nemovitosti č. p. [REDAKCE] v blízkosti středotlakého plynovodu PE DN 50 (dále také „plynárenského zařízení“ či „středotlaký plynovod“), činnost, v jejímž důsledku došlo v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona k poškození tohoto energetického zařízení, a tím k porušení výše uvedeného ustanovení.

Vůči kontrolnímu zjištění uvedenému v protokolu o kontrole neuplatnil účastník řízení námitky.

III. Průběh správního řízení

Úřad vydal dne 1. prosince 2017 příkaz č. j. 08159-6/2017-ERU, který byl účastníkovi řízení doručen stejného dne. Uvedeným příkazem uznal Úřad účastníka řízení vinným ze spáchání přestupku dle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona. Úřad účastníkovi řízení výrokem II. uvedeného příkazu uložil pokutu ve výši 60 000 Kč.

Dne 6. prosince 2017 byl Úřadu do datové schránky doručen odpor účastníka řízení. Odpor byl podán v zákonem stanovené lhůtě. Účastník řízení s příkazem nesouhlasí a tvrdí, že vychází z nesprávného právního posouzení. Účastník řízení zejména nesouhlasí se způsobem, jakým byla bez řádného odůvodnění dovozena jeho odpovědnost za poškození plynárenského zařízení. Podle účastníka řízení je naopak dána odpovědnost osoby, která nezajistila řádné uložení a označení plynárenského zařízení. Účastník řízení se svojí odpovědností za přestupek ani s uložením pokuty nesouhlasí.

Dne 13. prosince 2017 zaslal správní orgán účastníkovi řízení přípis označený jako Vyrozumění o možnosti vyjádřit se, o možnosti doložit majetkové poměry a o možnosti požádat o nařízení ústního jednání, který byl účastníkovi řízení doručen stejného dne. Úřad účastníka řízení vyrozuměl v souladu s ust. § 36 odst. 3 správního řádu o možnosti vyjádřit se před vydáním rozhodnutí k podkladům rozhodnutí, o možnosti doložit majetkové poměry a o možnosti požádat o nařízení ústního jednání v souladu s ust. § 80 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky.

Dne 22. prosince 2017 bylo Úřadu doručeno vyjádření účastníka řízení, v němž uvedl, že objektivní odpovědnost právnické osoby za přestupek je dána pouze v případě, že tak zákon výslovně stanoví. Účastník řízení poukazuje na to, že správní orgán v příkaze neuvádí žádné zákonné ustanovení, které by v tomto konkrétním případě stanovilo objektivní odpovědnost účastníka řízení za přestupek. Pokud se týká aktivních kroků ke zjištění existence energetických zařízení v místě provádění prací, pak účastník řízení tyto skutečnosti zjišťoval dotazem na vlastníka nemovitostí. Kdo jiný než vlastník pozemku by měl podat spolehlivou informaci o tom, zda jsou v pozemku uložena energetická zařízení. Pokud vlastník pozemku ujistil účastníka řízení, že tomu tak není, nebylo možné od účastníka řízení spravedlivě požadovat, aby tuto informaci vlastníka pozemku ověřoval z dalších zdrojů. Takové stanovisko správního orgánu považuje účastník řízení za alibistické, neboť snímá odpovědnost z vlastníka pozemku. Správní orgán rovněž nevyvodil dostatečné závěry ze skutečnosti, že plynárenské zařízení nebylo řádně zapískováno a označeno folií. Je přitom zřejmé, že tato okolnost měla rozhodující vliv na konečné poškození plynárenského zařízení, neboť pokud by zaměstnanec účastníka řízení narazil na folii, nepochybně by byl upozorněn na možný výskyt energetického zařízení, a k poškození plynárenského zařízení by vůbec nedošlo. Tvrzení správního orgánu o tom, že nedostatečné označení plynárenského zařízení zohlednil při ukládání trestu, nemůže obstát. Účastník řízení tak doplácí na porušování povinností vlastníkem plynárenského zařízení i na nesprávnou informaci vlastníka nemovitosti. Uložení pokuty účastníkovi řízení by bylo v rozporu se zásadou spravedlivého výkonu veřejné moci, neboť by postihlo osobu, která se protiprávního jednání nedopustila a poškození plynárenského zařízení nezavinila. Účastník řízení proto navrhoval, aby řízení vůči němu bylo zastaveno.

Správní orgán s ohledem na průběh správního řízení a v souladu se zásadou materiální pravdy, která je zakotvena v ust. § 3 správního řádu, dospěl k závěru, že veškeré podklady, které měl k dispozici pro vedení správního řízení a následné vydání tohoto rozhodnutí, jsou úplné a dostačující pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v ust. § 2 výše uvedeného zákona.

IV. Popis skutkového stavu

Práce související s realizací díla „Stavební úpravy hospodářské budovy na části [redacted], k. ú. [redacted]“ (dále jen „stavba“) prováděl účastník řízení na základě objednávky č. [redacted] ze dne 20. ledna 2017, jejímž předmětem byla realizace kanalizační a vodovodní přípojky k nemovitosti na adrese [redacted], část [redacted], [redacted]. Objednatelem prací byl pan [redacted], bytem [redacted], část [redacted], [redacted] (dále jen „objednatel“).

Dne 20. února 2017 došlo k předání a převzetí staveniště, o čemž svědčí protokol z téhož dne.

Dne 23. března 2016 vydal správce plynárenského zařízení ke stavbě na žádost objednatele stanovisko zn. [redacted] společně s informativním zákresem situace do mapových podkladů, v němž bylo uvedeno, že v zájmovém prostoru stavby dojde k dotyku se středotlakým plynovodem PE DN 50. V bodě 3 stanoviska se uvádí, že před zahájením stavební činnosti bude provedeno vytyčení trasy a přesné určení uložení plynárenského zařízení a plynovodních přípojek. V bodě 6 stanoviska se uvádí, že při provádění stavební činnosti je stavebník povinen učinit taková opatření, aby nedošlo k poškození plynárenského zařízení nebo ovlivnění jejich bezpečnosti a spolehlivosti provozu. Nebude použito nevhodného nářadí, zemina bude těžena pouze ručně bez použití pneumatických, elektrických, bateriových a motorových nářadí.

Vytyčení polohy plynárenského zařízení v terénu nebylo provedeno.

Dne 1. března 2017 došlo v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci [redacted], část [redacted], u nemovitosti č. p. [redacted] při strojním provádění zemních prací souvisejících se stavbou k poškození plynárenského zařízení.

Účastník řízení v rámci kontroly v písemném vyjádření ze dne 28. dubna 2017 uvedl, že při provádění vodovodní a kanalizační přípojky pro dům č. p. [redacted] bylo mistrem panem [redacted] zjištěno, že kanalizační přípojka ([redacted]), která je vyvedena na pozemek stavebníka, je příliš vysoko, tudíž by spád kanalizační přípojky nebyl žádný. Proto se pan [redacted] domluvil s objednatelem, že se část roury obnaží a provede se větší sklon stávající roury do veřejné kanalizace. Při dotazu mistra na objednatele ohledně výkopů, objednatel mistrovi sdělil, že nic jiného zde nevede. Při očištění roury došlo k zachycení plynárenského zařízení a jeho natržení. Toto zařízení nebylo ochráněno pískem ani folií.

Vzniklé poškození bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu. V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k úniku 2 561 m³ plynu za dobu 20 minut a k přerušení dodávky plynu 1 konečnému zákazníkovi (kategorie domácnost) po dobu 4 hodiny 20 minut, jak vyplývá z Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení č. hlášení v [redacted] ze dne 1. března 2017 (dále jen „protokol o narušení“) a z Protokolu o úniku plynu z poškozeného PZ č. [redacted] ze dne 6. března 2017. Z protokolu o narušení bylo dále správním orgánem zjištěno, že zemní práce byly prováděny strojně – typ stroje JBC 3Cx.

Ze sdělení společnosti GasNet, s.r.o. ze dne 15. listopadu 2017 správní orgán zjistil, že škoda vzniklá poškozením plynárenského zařízení byla zcela uhrazena dne 21. července 2017.

V. Právní hodnocení

Dle ust. článku 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod se trestnost činu posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán. Pozdějšího zákona se použije, jestliže je to pro pachatele příznivější.

Dle ust. § 112 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky se odpovědnost za přestupky a dosavadní jiné správní delikty posoudí podle dosavadních zákonů, pokud k jednání zakládajícímu odpovědnost došlo přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, tj. před 1. červencem 2017. Podle tohoto zákona se posoudí jen tehdy, jestliže je to pro pachatele příznivější.

Jak právní úprava odpovědnosti za správní delikt právnické osoby dle energetického zákona, ve znění účinném před 1. červencem 2017, tak i právní úprava odpovědnosti za přestupek právnické osoby dle zákona o odpovědnosti za přestupky, je založena na tzv. objektivní odpovědnosti, tj. odpovědnost právnické osoby je posuzována v obou právních úpravách bez ohledu na zavinění. V tomto směru lze tedy konstatovat, že právní úprava dle zákona o odpovědnosti za přestupky není pro pachatele příznivější.

Ust. § 91d odst. 1 energetického zákona, ve znění účinném do 30. června 2017, obdobně jako ust. § 21 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky uvádí, že právnická osoba za správní delikt, resp. přestupek, neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránila. Dle ust. § 21 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky se pak právnická osoba nemůže odpovědnosti za přestupek zprostit, jestliže z její strany nebyla vykonávána povinná nebo potřebná kontrola nad fyzickou osobou, která se za účelem posuzování odpovědnosti právnické osoby za přestupek považuje za osobu, jejíž jednání je přičitatelné právnické osobě, nebo nebyla učiněna nezbytná opatření k zamezení nebo odvrácení přestupku. Správní orgán tudíž dospěl k závěru, že pro posouzení obecné odpovědnosti účastníka řízení za spáchání přestupku se použije právní úprava účinná v době spáchání přestupku, tj. právní úprava dle energetického zákona, příp. správního řádu, neboť právní úprava obecné odpovědnosti právnické osoby za přestupek dle zákona o odpovědnosti za přestupky je ve svém důsledku pro pachatele totožná, ne-li méně příznivá s přihlédnutím k nemožnosti vyvinění dle ust. § 21 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky.

Správní orgán dále přistoupil k vyhodnocení příznivosti znění speciálního zákona upravujícího odpovědnost za přestupky účastníka řízení, kdy konstatuje, že energetický zákon byl po spáchání vytykaného jednání účastníka řízení specifikovaného ve výroku I. tohoto rozhodnutí novelizován, a to (i) zákonem č. 152/2017 Sb. kterým se mění zákon č. 311/2006 Sb., o pohonných hmotách a čerpacích stanicích pohonných hmot a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pohonných hmotách), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, kdy tato novela nabyla účinnosti dne 6. června 2017, (ii) zákonem č. 183/2017 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich a zákona o některých přestupcích, kdy tato novela nabyla účinnosti dne 1. července 2017, a (iii) zákonem č. 131/2015 Sb. kterým se mění zákon

č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, kdy tato novela nabyla účinnosti 1. srpna 2017, a (iv) zákonem č. 225/2017 Sb., kterým se mění zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, kdy tato novela nabyla účinnosti 1. ledna 2018 (dále jen „novelizovaný energetický zákon“).

Jak energetický zákon [v ust. § 91a odst. 1 písm. o)], tak i novelizovaný energetický zákon vždy trestal a trestá [taktéž v ust. § 91a odst. 1 písm. o)] toho, kdo poruší ust. § 68 odst. 3 energetického zákona. Z uvedeného tedy vyplývá, že právní úprava posouzení odpovědnosti za přešupek novelizovaného energetického zákona není pro účastníka řízení příznivější, neboť je totožná s právní úpravou účinnou v době spáchání činu. Správní orgán proto posoudil jednání účastníka řízení podle právní úpravy účinné v době, kdy byl přešupek spáchán.

Podle dosavadní právní úpravy, tj. úpravy účinné v době zahájení správního řízení, pak bylo správním orgánem v souladu s ust. § 112 odst. 4 zákona o odpovědnosti za přešupky postupováno v otázkách procesních.

Dle ust. § 112 odst. 3 zákona o odpovědnosti za přešupky se ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, tj. od 1. července 2017, na určení druhu a výměry sankce za dosavadní přešupky a jiné správní delikty použijí ustanovení o určení druhu a výměry správního trestu, je-li to pro pachatele výhodnější.

Dle ust. § 35 zákona o odpovědnosti za přešupky lze za přešupek uložit správní trest ve formě (i) napomenutí, (ii) pokuty, (iii) zákazu činnosti, (iv) propadnutí věci nebo náhradní hodnoty či (v) zveřejnění rozhodnutí o přešupku.

S ohledem na ust. § 18 odst. 3 energetického zákona i novelizovaného energetického zákona (jako zvláštního zákona ve vztahu k zákonu o odpovědnosti za přešupky), které upravuje taxativní výčet sankcí, jež je možné uložit za porušení právních předpisů v působnosti Úřadu, a to sankce ve formě pokuty a opatření k nápravě, má správní orgán za to, že správní trest pouze ve formě napomenutí není možné uložit, jelikož by to bylo v rozporu právě s ust. § 18 odst. 3 výše citovaných zákonů. Pro úplnost správní orgán uvádí, že i pokud by bylo možné správní trest ve formě napomenutí uložit, v nyní posuzované věci by napomenutí ukládáno nebylo, a to zejména s ohledem na povahu přešupku spáchaného účastníkem řízení ve smyslu ust. § 37 písm. a) a ust. § 38 zákona o odpovědnosti za přešupky. Správní orgán proto s ohledem na výše uvedené vyhodnotil jako zákonné, vhodné a účelné v daném případě uložit správní trest ve formě pokuty.

Za přešupek podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona lze uložit podle ust. § 91a odst. 7 energetického zákona i novelizovaného energetického zákona pokutu až do výše 15 000 000 Kč. Výše pokuty je tedy u energetického i novelizovaného energetického zákona stejná.

Správní orgán při určení výměry pokuty postupoval podle novější právní úpravy, tedy podle novelizovaného energetického zákona, a současně použil právní úpravu dle části druhé hlavy VII zákona o odpovědnosti za přešupky, jak vyplývá z části VI. odůvodnění tohoto rozhodnutí, která je ve vztahu k novelizovanému energetickému zákonu úpravou obecnou.

V. I. Obecný právní rámec

Přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ust. § 46 odst. 8 až 10 nebo ust. § 68 odst. 3 nebo 5 energetického zákona. V rámci správního řízení se správní orgán zabýval porušením zákazu poškození energetického zařízení při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 energetického zákona.

V. II. Právní posouzení skutku

V projednávaném případě je znakem skutkové podstaty přestupku poškození energetického zařízení, a trestat tak lze pouze pachatele, který přímo svou činností energetické zařízení poškodil. V daném případě není na základě zjištěných okolností pochyb o tom, že to byl právě účastník řízení, kdo prováděl zemní práce, při kterých došlo k poškození plynárenského zařízení. Tato osoba přitom nese odpovědnost za spáchání přestupku.

Správní orgán zjistil, že ke stavbě bylo vydáno vyjádření správce plynárenského zařízení, avšak plynárenské zařízení nebylo vytyčeno v terénu, když účastník řízení spoléhal na ujistění objednatele prací, že v místě provádění prací se nenacházejí žádná energetická zařízení. Správní orgán poukazuje na skutečnost, že předmětem podnikání účastníka řízení je mimo jiné provádění staveb, jejich změn, údržovacích prací na nich a jejich odstraňování. Při výkonu své činnosti se tak účastník řízení musí často obligatorně zabývat existencí síťových zařízení. Měl se proto před zahájením vlastní činnosti sám zajímat o existenci inženýrských sítí v zájmové oblasti, tím spíše, prováděl-li zemní práce strojně, neboť na sebe jakožto osoba provádějící zemní práce přijímá riziko z případného porušení energetického zařízení. Dané odpovědnosti se přitom nelze zprostit sdělením, že účastník řízení nebyl objednatelem upozorněn na existenci inženýrských sítí ani nebyl seznámen s jejich konkrétní polohou, neboť subjektivní nevědomost o existenci ochranného pásma nezbavuje pachatele odpovědnosti za přestupek. Účastník řízení tedy měl a mohl vědět s ohledem na stanovisko správce plynárenského zařízení (v němž se uvádí, že v zájmovém území stavby dojde k dotyku se středotlakým plynovodem), že činnost provádí v ochranném pásmu plynárenského zařízení.

V. III. Vypořádání námitek účastníka řízení

Správní orgán považuje za nezbytné vyjádřit se také k námitkám účastníka řízení, které vznesl v průběhu správního řízení.

Účastník řízení se mýlí, pokud uvádí, že objektivní odpovědnost právnické osoby za přestupek je dána pouze v případě, že tak zákon výslovně stanoví. Objektivní odpovědnost právnické osoby vyplývá ze samotného textu ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona, které správní orgán ve zrušeném příkaze i výše citoval. Za situace, kdy v tomto ustanovení není zmínka o tom, že odpovědnost právnické osoby by byla vázána na zavinění, je nutno dovodit, že se jedná o odpovědnost objektivní. Tuto odpovědnost je možno dovodit rovněž z ust. § 91d odst. 1 energetického zákona. Skutečností, zda účastník řízení v daném případě naplnil liberační důvody, se správní orgán zabývá v části V. bodě V odůvodnění tohoto rozhodnutí.

K aktivním krokům, které měl účastník řízení učinit při zjišťování polohy energetického zařízení, se správní orgán vyjádřil již v části V. bodě II odůvodnění tohoto rozhodnutí. Skutečnost, že jiná osoba byla objednatelem zemních prací a stavebníkem (vlastníkem pozemku, na němž probíhaly zemní práce) neznamcná, samo o sobě, že tato osoba též práce v ochranném pásmu skutečně prováděla. Jednání této osoby sice mohlo být příčinou toho, že účastník řízení se přestupku dopustil, ale její konání (či nekonání) přímo narušení zařízení nezpůsobilo, neboť neprováděla žádné práce v ochranném pásmu i mimo ně ve smyslu ust. § 68 odst. 3 energetického zákona. Pokud účastník řízení dovozuje, že byl konáním objednatele poškozen, není vyloučeno, aby vznášel vůči objednateli příslušné soukromoprávní nároky, nicméně nezbavuje ho to odpovědnosti za přestupek.

Co se týká námitky účastníka řízení, že plynárenské zařízení nebylo řádně zapískováno a označeno folií, pak správní orgán uvádí, že tato námitka není relevantní, byť může být pravdivá. Ani uvedená skutečnost by totiž neopravňovala účastníka řízení k tomu, aby svoji činnost v ochranném pásmu plynárenského zařízení prováděl s menší mírou opatrnosti. K uvedeným skutečnostem však správní orgán přihlédl při stanovení výše pokuty.

V. IV. Formální a materiální stránka přestupku

Správní orgán v rámci správního řízení prokázal, že účastník řízení svým jednáním porušil ust. § 68 odst. 3 energetického zákona, a byly tak naplněny formální znaky přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.

V souvislosti s naplněním formální stránky přestupku se správní orgán musel zabývat rovněž naplněním tzv. materiální stránky přestupku (škodlivosti přestupku pro společnost) tak, jak vyplývá ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 8 As 17/2007-135, ze dne 31. května 2007), respektive z ust. § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky.

V daném případě účastník řízení svým jednáním poškodil plynárenské zařízení většího energetického významu (středotlaký plynovod). V důsledku poškození tohoto zařízení došlo k úniku velkého množství plynu (2 561 m³) do ovzduší za dobu 20 minut a k přerušení dodávky plynu 1 konečnému zákazníkovi (kategorie domácnost) po dobu 4 hodin 20 minut. Z uvedeného tedy vyplývá, že následky uvedeného jednání byly většího rozsahu, a to zejména co se týká úniku plynu do ovzduší. Správní orgán má tak za to, že v jednání účastníka řízení lze shledat společenskou škodlivost spočívající v porušení zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu plynárenské soustavy. Správní orgán navíc podotýká, že již skutečnost, že zákonodárce porušení určitého zákazu označil za přestupek, vyjadřuje určitou minimální typovou míru společenské škodlivosti, kterou je nutno takovému jednání přičítat. Správní orgán tak konstatuje, že jednání účastníka řízení naplnilo rovněž znaky materiální stránky přestupku.

V. V. Odpovědnost za přestupek

Správní orgán se v rámci správního řízení dále zabýval otázkou možných liberačních důvodů, tedy důvodů zbavujících účastníka řízení odpovědnosti za spáchání přestupku ve smyslu ust. § 91d odst. 1 energetického zákona. Účastník řízení měl k dispozici vyjádření správce plynárenského zařízení. V bodě 3 stanoviska se uvádí, že před zahájením stavební činnosti bude provedeno vytyčení trasy a přesné určení uložení plynárenského zařízení a plynovodních přípojek. Toto si účastník řízení před zahájením zemních prací nezajistil.

Jednou z dalších podmínek ve vyjádření správce plynárenského zařízení je, že při provádění stavební činnosti nemá být použito nevhodného nářadí a zemina bude těžena pouze ručně bez použití pneumatických, elektrických, bateriových a motorových nářadí. K samotnému poškození plynárenského zařízení došlo strojně při očištění roury. Účastník řízení zemní práce prováděl pouze na základě ujištění objednatele prací, že přes pozemek nevedou kromě veřejné kanalizace žádné další inženýrské sítě. Takový přístup však rozhodně nesvědčí o tom, že by účastník řízení vynaložil veškeré možné úsilí na zabránění porušení povinnosti ve smyslu ust. § 68 odst. 3 energetického zákona.

Lze tak uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.

VI. Uložení správního trestu

Za přestupek podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona lze uložit podle ust. § 91a odst. 7 novelizovaného energetického zákona pokutu až do výše 15 000 000 Kč. Jedná se samozřejmě o maximální možnou výši pokuty, jejíž uložení připadá v úvahu v případě zvláště vysoké závažnosti přestupku včetně jeho následků, doby trvání a okolností, za kterých byl spáchán. V tomto případě je třeba uvažovat o uložení pokuty ve výši odpovídající okolnostem tohoto přestupku.

Při stanovení konkrétní výměry pokuty správní orgán přihlédl ke všem skutečnostem zjištěným ve správním řízení. Zejména přihlédl ve smyslu ust. § 37 písm. a), c) a g) zákona o odpovědnosti za přestupky k povaze a závažnosti přestupku, k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem a k povaze činnosti účastníka řízení. V neposlední řadě správní orgán přihlédl při stanovení výše pokuty též k osobě pachatele.

Účastníkem řízení byl poškozen středotlaký plynovod, tedy energeticky významné zařízení, což správní orgán hodnotí jako přitěžující okolnost.

Účastník řízení prováděl zemní práce v zájmové oblasti, aniž by plynárenské zařízení bylo vytyčeno, nadto je prováděl strojně, což správní orgán hodnotí rovněž jako přitěžující okolnosti.

V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k přerušení dodávky plynu jednomu konečnému zákazníkovi a současně také k úniku většího množství plynu do ovzduší, což hodnotí správní orgán také jako přitěžující okolnosti.

Jako polehčující okolnost hodnotí správní orgán skutečnost, že poškozené plynárenské zařízení nebylo dle vyjádření účastníka řízení opatřeno výstražnou folií a opatřeno obsypem.

Při stanovení výše uložené pokuty hodnotil správní orgán bezprostřední snahu účastníka řízení o řešení poškození plynárenského zařízení a úhradu způsobené škody provozovateli distribuční soustavy jako polehčující okolnosti.

Při stanovení výše pokuty je nutno také zohledňovat opakovanost porušování zákona účastníky řízení, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů nebo celkové nedisciplinovanosti při nedodržování stanovených povinností. Účastník řízení není a v minulosti nebyl evidován v rámci žádného jiného správního řízení

za porušení zákona ve věcné působnosti Úřadu, a lze tedy konstatovat, že porušil právní předpis ve věcné působnosti Úřadu poprvé, což hodnotí správní orgán jako výrazně polehčující okolnost.

Úřad se při stanovení výše pokuty zabýval také otázkou majetkových poměrů účastníka řízení. Platí, že správní orgán při zjišťování osobních a majetkových poměrů vychází z údajů doložených samotným účastníkem řízení, případně z těch, které vyplynuly z dosavadního průběhu správního řízení či které si opatří samostatně bez součinnosti s účastníkem řízení. Zároveň však platí, že nelze-li takto získat přesné informace, je správní orgán oprávněn (nikoliv povinen) stanovit je v nezbytném rozsahu odhadem.

Účastník řízení v rámci správního řízení neposkytl správnímu orgánu žádnou informaci o svých aktuálních majetkových poměrech. Účastník řízení nemá ani ve sbírce listin Veřejného rejstříku založeny listiny, z nichž by bylo možno zjistit jeho aktuální majetkové poměry.

Správní orgán z Veřejného rejstříku zjistil že účastník řízení vyvíjí činnost v těchto předmětech podnikání: provádění staveb, včetně jejich změn, udržovacích prací na nich a jejich odstraňování, projektová činnost ve výstavbě, nakládání s odpady, nákup zboží za účelem jeho dalšího prodeje a prodej, výroba a prodej betonových směsí a výrobků, pilařská výroba. Vklad účastníka řízení ve společnosti činí [REDAKCE] Kč.

Správní orgán k výši uložené pokuty uvádí, že se jedná o pokutu, která činí méně než 1 % z maximální zákonné výše pokuty. Stanovená výše pokuty je zcela přiměřená míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem. Pokuta však byla zároveň stanovena v takové výši, aby byla způsobilá vyvolat citelný zásah do majetkové sféry účastníka řízení. Právě proto správní orgán uložil účastníku řízení pokutu ve výši uvedené ve výroku II. tohoto rozhodnutí, neboť takto stanovenou pokutu považuje za odstrašující, a uložený správní trest tak může plnit jak represivní, tak preventivní funkci. Vzhledem k tomu, že účastníku řízení tak byla uložena pokuta u samé spodní hranice zákonného rozpětí pokuty, nelze v případě správního trestání právnické osoby uvažovat o tom, že by taková výše pokuty mohla mít na účastníka řízení likvidační dopad. Tento závěr správní orgán činí i s ohledem na rozsah podnikatelské činnosti účastníka řízení a vklad účastníka řízení ve společnosti. S ohledem na tyto údaje má správní orgán za to, že uložená pokuta nemůže být považována za finanční ohrožení podnikání či existence účastníka řízení, a nemá tedy likvidační charakter.

Zároveň správní orgán poznamenává, že pokuta uložená ve výši tak, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto rozhodnutí, vyhovuje zákonnému požadavku, tj. pokuty až do výše 15 000 000 Kč, a že byla stanovena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

VII. Náklady řízení

Výrokem III. tohoto rozhodnutí je účastníkovi řízení ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je dle ust. § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky a ust. § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které

správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, činí paušální částka nákladů řízení částku ve výši 1 000 Kč.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s ust. § 152 správního řádu k Radě Úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

JUDr. Milada Sládečková, v. r.
oprávněná úřední osoba
oddělení sankčních řízení Ostrava